

Sygn. akt I ACa 1341/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lipca 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Ewa Kaniok (spr.)

Sędziowie: SA Przemysław Kurzawa

SA Barbara Trębska

Protokolant: sekr. sąd. Monika Likos

po rozpoznaniu w dniu 11 lipca 2012 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa A. - C. Z. I. R. (...) Spółki Jawnej w (...) z siedzibą w W.

przeciwko M. K.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 28 lipca 2011 r., sygn. akt XVI GC 959/10

1. oddala apelację,

2. zasądza od M. K. na rzecz A. - C. Z. I. R. (...) Spółki Jawnej w (...) z siedzibą w W. kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

I ACa 1341/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10.01.2006 r. powód A.-C. Z. I. R. (...) Spółka jawna z siedzibą w W., która w toku postępowania postawiona została w stan likwidacji, wniósł o osądzenie od pozwanego M. K. kwoty 432.892,12 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17.12.2005 r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew pozwany M. K. wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Wyrokiem z dnia 13.10.2009 r., sygn. akt XVI GC 471/07, Sąd Okręgowy w Warszawie powództwo oddalił i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 7.200,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Rozpoznając apelację powoda od w/w wyroku Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 27.10.2010 r., sygn. akt I ACa 300/10, uchylił zaskarżony wyrok, zniósł postępowanie w sprawie poczynszy od dnia 06.10.2009 r. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie.

Wyrokiem z dnia 28.07.2011 r. Sąd Okręgowy w Warszawie:

- w punkcie I. zasądził od M. K. na rzecz A. - C. Z. I. R. (...) spółki jawnej w (...) z siedzibą w W. kwotę 359.135,77 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 17.12.2005 r. do dnia zapłaty;

- w punkcie II. oddalił powództwo w pozostałej części;

- w punkcie III. zasądził od M. K. na rzecz A. - C. Z. I. R. (...) spółki jawnej w (...) z siedzibą w W. kwotę 4.752 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy wskazał:

W latach 2004 - 2005 powód A.-C. Z. I. R. M. sp. j. i pozwany M. K. prowadzili współpracę, w ramach której pozwany na podstawie udzielonego pełnomocnictwa reprezentował powodową spółkę oraz jej pracowników przed sądem. Za świadczone usługi pozwany otrzymywał wynagrodzenie uznaniowe, zależne od tego, jakie zaangażowanie wykazywał.

W dniu 08.12.2004 r. powodowa spółka zawarła z pozwanym umowę przechowania (depozyt nieprawidłowy - art. 845 k.c.), w ramach której A.-C. Z. I. R. M. sp. j. występował jako dający na przechowanie, a M. K. jako przechowawca. Przedmiot umowy stanowiły niesprecyzowane kwoty, które miały zostać określone w bankowych poleceniach przelewu (§ 1 umowy), przy czym na konto depozytowe przekazano łącznie kwotę 776.074,40 zł. Przechowawca uprawniony był do rozporządzania powierzonym przedmiotem przechowania (§ 2), jednak ciążył na nim obowiązek zwrotu przedmiotu przechowania na żądanie dającego na przechowanie, w terminie 14 dni od wezwania (§ 3). Dający na przechowanie zobowiązał się w umowie do zapłaty na rzecz przechowującego kwoty w wysokości 0,35 % sumy z każdego rozporządzenia przedmiotem przechowania dokonanego na swoje polecenie (§ 4) oraz dodatkowo wynagrodzenia w wysokości 25 % kwoty przechowywanej, obliczonej od kwot przed dokonaniem ewentualnych rozporządzeń w rozumieniu § 4 umowy (§ 5).

W dniu 01.03.2005 r. dający na przechowanie wezwał przechowującego do zmiany statusu kwot wpływających na konto depozytowe i przeznaczanie ich na spłatę należności spółki oraz na należne koszty związane z obsługą prawną i likwidacją spółki.

W dniu 18.06.2005 r. powodowa spółka jako zleceniodawca oraz pozwany jako zleceniobiorca zawarli dodatkowo umowę o świadczenie obsługi prawnej. Przedmiotowa umowa została zawarta z mocą i od dnia 01.12.2004 r. i przewidywała m.in. zapłatę wynagrodzenia na rzecz zleceniobiorcy w wysokości 6 000,00 zł brutto miesięcznie. Wynagrodzenie to miało zostać ustalone po zakończeniu umowy i wypłacone miało być z sumy depozytowej przechowywanej przez zleceniobiorcę na podstawie umowy przechowania z dnia 08.12.2004 r. (art. 4 § 1.1 i 2 umowy). W umowie zastrzeżono ponadto, iż zleceniobiorcy przysługiwać miało dodatkowo wynagrodzenie m.in. w wypadku prowadzenia spraw sądowych - w wysokości minimalnych kosztów zastępstwa procesowego wynikających z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. nr 163, poz. 1349 ze zm.) - art. 4 § 1.4a. Przedmiotowa umowa została zawarta w imieniu spółki (...). I. R. M. Sp. j. przez pozwanego M. K., działającego w oparciu o pełnomocnictwo z dnia 17.06.2005 r., na podstawie którego pełnomocnik został upoważniony do bycia drugą stroną umowy ze spółką (...). I. R. M. sp. j.

W dniu 24.07.2005 r. strony zawarły aneks do w/w umowy przechowania, w którym dokonały zmiany § 5 umowy postanawiając, iż dający na przechowanie dokona zapłaty na rzecz przechowawcy niezależnie od kwoty wymienionej w § 4 umowy również wynagrodzenia za przechowanie w wysokości 0,66 % miesięcznie, liczonego od podstawy ustalenia wynagrodzenia miesięcznego, jaką stanowić miała kwota przechowywana według stanu na dzień pierwszego dnia miesiąca, za który przysługuje wynagrodzenie. Strony postanowiły ponadto, iż przedmiotowy aneks wchodził w życie w dniu 08.12.2004 r.

W dniu 21.11.2005 r. dający na przechowanie skierował do przechowawcy pismo, w którym dokonał wypowiedzenia w/w umowy przechowania ze skutkiem na dzień 08.12.2005 r. Jednocześnie dający na przechowanie wezwał

przechowawcę do wydania w terminie do daty rozwiązania umowy, całej kwoty oddanej na przechowanie, wskazując numer konta na jaki kwota ta winna być przelana.

W piśmie z dnia 02.12.2005 r. powód m.in. potwierdził wypowiedzenie wszelkich pełnomocnictw udzielonych pozwanemu i przedstawił rozliczenie kwoty oddanej na przechowanie wskazując, iż na konto przechowawcy wpłacono łącznie kwotę 776.074,40 zł, z czego wydatkowano w interesie spółki kwotę 343.182,28 zł, a zatem do zwrotu pozostawała kwota 432.892,12 zł. W odpowiedzi na przedmiotowe pismo w dniu 07.12.2005 r. pozwany wskazał na dokonanie z przechowywanej sumy potrąceń na poczet wynagrodzenia za przechowanie (w wysokości 194.018,60 zł oraz 1.309,15 zł), z tytułu wynagrodzenia za prowadzenie dwudziestu wymienionych postępowań sądowych (73.004,00 zł) oraz wynagrodzenia za obsługę prawną (72.000,00 zł). Nie uznając oświadczenia o potrąceniu, w dniu 10.12.2005 r. powód ponownie wezwał pozwanego do wydania przyjętych na przechowanie pieniędzy w kwocie 432.892,12 zł, wyznaczając pozwanemu dodatkowy 5-dniowy termin na dokonanie zwrotu.

W dniu 12.01.2006 r. pozwany poinformował powoda o uregulowaniu jego należności z tytułu podatku VAT za kwiecień 2005 r. oraz na rzecz (...) S.A., natomiast w piśmie z dnia 01.02.2006 r. o uregulowaniu należności na rzecz (...). Pismo pozwanego z dnia 21.04.2006 r. przedstawiało rozliczenie wszystkich wydatkowanych przez pozwanego kwot. Następnie, w piśmie z dnia 17.05.2006 r. pozwany poinformował powoda o zapłaceniu na rzecz Komornika prowadzącego egzekucję wobec powodowej spółki kwoty łącznie 38.588,75 zł i o zwrocie na konto spółki kwoty 555,21 zł. Kwota 555,21 zł na konto spółki faktycznie wpłynęła.

Strony łączyła umowa przechowania z dnia 08.12.2004 r., stanowiąca umowę depozytu nieprawidłowego w rozumieniu przepisu art. 845 k.c.

Pozwany nie kwestionował, iż na konto depozytowe w ramach umowy przelana została kwota łącznie 776 074,40 zł, a przy tym suma taka wynika z przedstawionego przez pozwanego w odpowiedzi na pozew rozliczenia. Pozwany zgłosił zarzut potrącenia kwoty łącznie 432 892,12 zł (k. 66), co przy uwzględnieniu sumy wypłat z depozytu, na którą powód się powołuje (343.182,28 zł), daje właśnie kwotę 776.074,40 zł. Dodatkowo również swoje wynagrodzenie ustalone na podstawie § 5 umowy pozwany wyliczył w oparciu o kwotę 776.074,40 zł.

W sprawie nie był również kwestionowany charakter w/w umowy, w tym możliwość rozporządzania przez przechowawcę oddanymi na przechowanie pieniędzmi oraz obowiązek zwrotu przedmiotu przechowania na żądanie składającego na przechowanie, w terminie 14 dni od zgłoszenia stosownego żądania (§ 2 i 3 umowy oraz przepis art. 845 k.c. w zw. z art. 844 § 1 k.c.).

Przepis art. 845 k.c. nakazuje odpowiednio stosować do umowy depozytu nieprawidłowego przepisy o pożyczce, co oznacza iż głównym obowiązkiem przechowawcy jest zwrot takiej samej ilości oddanych mu na przechowanie pieniędzy albo innych rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, o tej samej jakości (art. 845 kc w zw. z art. 720 kc). W niniejszej sprawie nie ulegało wątpliwości, iż przechowawca zobowiązany był do zwrotu na rzecz dającego na przechowanie jedynie sumy pozostałej po dokonaniu stosownych rozporządzeń.

Odnosząc się do wierzytelności pozwanego o zapłatę kwoty 194.018,60 zł z tytułu wynagrodzenia za przechowanie, ustalonego jako 25 % całej przechowywanej kwoty Sąd Okręgowy uznał, iż przedmiotowy zarzut potrącenia nie może być uwzględniony. O ile bowiem pozwany dowiódł, iż posiadał w stosunku do powoda wierzytelność o zapłatę wynagrodzenia za przechowanie, której podstawę stanowił § 5 umowy z dnia 08.12.2005 r., to jednak wysokość tej wierzytelności nie została wykazana. W § 5 umowy strony sprecyzowały sposób ustalenia wynagrodzenia przysługującego przechowawcy, jednak przedmiotowe postanowienie umowy zostało zmienione przez strony w dniu 24 lipca 2005 r. W tymże dniu strony dokonały aneksowania umowy przechowania w zakresie jej § 5, ustalając należne miesięczne wynagrodzenie w wysokości 0,66 % podstawy ustalenia, jaką stanowić miała kwota przechowywana według stanu na dzień pierwszego dnia miesiąca, za który wynagrodzenie miało przysługiwać. Strony postanowiły przy tym, iż przedmiotowy aneks wchodził w życie w dniu 08.12.2004 r., tj. od dnia zawarcia umowy przechowania. Takie zgodne odniesienie skutków prawnych postanowień aneksu do okresu sprzed jego zawarcia sąd uznał za

dopuszczalne w ramach swobody umów (art. 353¹ kc), natomiast zarzut pozwanego, iż aneks nie mógł mieć zastosowania do należności sprzed daty jego zawarcia uznał za stanowiący nadużycie prawa podmiotowego pozwanego (art. 5 kc). Pozwany bowiem w zależności od okoliczności kwestionuje możliwość ustalenia, iż skutki prawne danego porozumienia stron będą miały moc wsteczną, po to by w stosunku do innej umowy (umowa stron o świadczenie obsługi prawnej z dnia 18.06.2005 r., która została zawarta z mocą od dnia 01.12.2004 r.) taką możliwość dopuścić. Sąd Uznał, iż o ile pozwany był na podstawie § 5 umowy, w brzmieniu nadanym mu aneksem z dnia 24.07.2005 r., uprawniony do naliczania wynagrodzenia za przechowanie, to jednak zgłaszając zarzut potrącenia przedmiotowej wierzytelności, powinien był ją wykazać co do wysokości. W tym zakresie pozwany nie przedstawił żadnego wyliczenia, ani też nie udowodnił podstawy ustalania wynagrodzenia w stosunku do każdego miesiąca obowiązywania umowy. Co za tym idzie, wierzytelność pozwanego z tego tytułu uznał za nieudowodnioną co do wysokości, a w konsekwencji zgłoszony zarzut potrącenia kwoty 194.018,60 zł za niezasadny.

Odnosząc się natomiast do zarzutu potrącenia kwoty 1.309,15 zł ustalonej jako 0,35 % kwoty z każdego rozporządzenia przedmiotem przechowania dokonanego przez powoda, sąd I instancji stwierdził, iż pozwanemu na podstawie § 4 umowy z dnia 08.12.2004 r. przysługiwała przedmiotowa wierzytelność w stosunku do dającego na przechowanie. Sam powód przyznał, iż z depozytu pozwany wypłacił w interesie A.-C. Z. I. R. M. Sp. j. łącznie kwotę 343.182,28 zł. Pozwany nie wykazał przy tym, aby wypłacona z depozytu suma była wyższa i w tym przedmiocie nie zgłosił żadnych środków dowodowych. Nie udowodnił także twierdzenia, iż na konto depozytowe po dniu 24.07.2005 r. wpłynęły kwoty 905,24 zł i 913,46 zł, na co powołał się w odpowiedzi na pozew. Za niemające znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy sąd uznał twierdzenie słuchanego w interesie strony Z. I. (2), iż nigdy nie otrzymał od pozwanego rozliczenia w/w kwoty, skoro samo powód przyznał, iż w jego interesie z konta depozytowego wypłacono łącznie kwotę 343.182,28 zł. Tym samym zarzut potrącenia zgłoszony przez pozwanego uznał za zasadny jedynie w zakresie kwoty 1.201,14 zł, stanowiącej 0,35 % sumy wszystkich rozporządzeń przedmiotem przechowania dokonanych na polecenie powodowej spółki (0,35 % x 343 182,28 zł).

Również zarzut potrącenia kwoty 72.000,00 zł z tytułu wynagrodzenia należnego pozwanemu na podstawie umowy z dnia 18.06.2005 r. o świadczenie obsługi prawnej dla powodowej spółki znalazł uzasadnienie w ustalonym przez Sąd stanie faktycznym. Przy zawarciu umowy powodową spółkę reprezentował wprawdzie pełnomocnik będący drugą stroną umowy, jednak z uwagi na treść pełnomocnictwa z dnia 17.06.2005 r. umowę taką należy uznać za ważną (art. 108 § 1 kc) i wywołującą skutki prawne dla reprezentowanego (powoda). Tym samym pozwany w oparciu o art. 4 § 1 przedmiotowej umowy posiadał w stosunku do powoda roszczenie o zapłatę wynagrodzenia w wysokości 6.000,00 zł brutto miesięcznie, przy czym wynagrodzenie to miało zostać ustalone po zakończeniu umowy i wypłacone z sumy depozytowej przechowywanej przez zleceniobiorcę na podstawie umowy przechowania z dnia 08.12.2004 r. Z uwagi na to, iż w umowie zastrzeżono, że została ona zawarta z mocą od dnia 01.12.2004 r., roszczenie pozwanego o zapłatę kwoty 72.000,00 zł, stanowiącej iloczyn kwoty 6.000,00 zł oraz 12 miesięcy świadczenia usług na rzecz powoda, uznał za zasadne. Z. I. (2) - wspólnik i były likwidator powodowej spółki - na rozprawie w dniu 07.04.2011 r. oświadczył, iż nie kwestionuje uprawnień pozwanego do pobrania ww. kwoty. Dopiero słuchany w charakterze strony na rozprawie w dniu 14.07.2011 r. Z. I. (2) zeznał, iż na rzecz pozwanego powodowa spółka uiszczała wynagrodzenie uznaniowe, zależne od tego, jakie zaangażowanie pozwany wykazywał, jednak takie oświadczenie nie może powodować uznania przedmiotowej wierzytelności pozwanego za zaspokojoną. Jak Sąd ustalił, strony prowadziły współpracę jeszcze przed zawarciem umowy z dnia 18.06.2005 r., natomiast sama w/w umowa przewidywała dla zleceniobiorcy obok wynagrodzenia ryczałtowego także dodatkowe wynagrodzenie, m.in. w wypadku prowadzenia spraw sądowych.

Tym samym powód nie obalił zasadności zgłoszonej do potrącenia wierzytelności pozwanego o zapłatę kwoty 72.000,00 zł z w/w tytułu, co pociągało za sobą uwzględnienie zgłoszonego zarzutu.

W zakresie zarzutu potrącenia kwoty 73.004,00 zł z tytułu wynagrodzenia za prowadzenie spraw sądowych, pozwany nie udowodnił podstawy faktycznej zgłoszonej wierzytelności, jak i jej wysokości. W tym zakresie pozwany jedynie ograniczył się do powołania na korespondencję kierowaną do powoda, w której wymienia dwadzieścia sygnatur spraw, w których rzekomo powoda miał reprezentować. Pozwany nie wykazał natomiast, iż w powołanych sprawach

reprezentację tą faktycznie wykonywał, w jakim sądzie wskazane sprawy się toczyły, czy też jakie czynności i na jakim etapie postępowania pełnomocnik podjął. Pozwany nie odniósł się również do wskazania przedmiotu prowadzonych spraw i czasu, w jakim one miały się toczyć, co umożliwiłoby ustalenie minimalnego wynagrodzenia pełnomocnika na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, a co strony przewidziały w art. 4 § 1.4 a) umowy z dnia 18.06.2005 r. Tym samym sąd uznał, iż wierzytelność pozwanego w stosunku do powoda o zapłatę kwoty 73.004,00 zł nie została wykazana zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu zarówno co do zasady, jak i co do wysokości i zarzut potrącenia ww. kwoty nie został uwzględniony.

Odnosząc się do zarzutu potrącenia kwot 19.872,50 zł, 988,20 zł oraz 14.671,80 zł uiszczonych przez pozwanego w imieniu powoda do Urzędu Skarbowego W. B., kwoty 1.991,98 zł uiszczonej w imieniu powoda na rzecz (...) S.A., kwoty 5.891,83 zł uiszczonej na rzecz (...), czy też kwoty 38.588,75 zł przekazanej Komornikowi Rewiru V przy Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy, Sąd Okręgowy wskazał, że pozwany nie wykazał, iż w/w płatności w imieniu powoda faktycznie dokonał, ani też nie przedstawił dowodów stosownych operacji finansowych z konta depozytowego, nie wykazując tym samym kiedy, jaką kwotę i na czyją rzecz w imieniu powoda uiścił. Również zobowiązany na rozprawie w dniu 07.04.2011 r. do przedstawienia dowodów tychże wypłat z konta depozytowego, pozwany zobowiązania nie wykonał. Zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu, ciężar wykazania prawdziwości okoliczności niweczących roszczenie powoda spoczywa na podmiocie, który na te okoliczności się powołuje. Niesprostanie przez potrącającego ciężarowi udowodnienia wierzytelności zgłoszonych do potrącenia powoduje, iż zgłoszony przez niego zarzut nie został uwzględniony.

W trakcie postępowania powód przyznał, iż na konto spółki wpłynęła kwota 555,21 zł zgłoszona przez pozwanego do potrącenia, co spowodowało uznanie zarzutu potrącenia w tym zakresie za zasadny.

Zważywszy na skuteczność dokonanego przez pozwanego potrącenia jedynie w zakresie kwoty łącznie 73 756,65 zł (1.201,14 zł + 72.000,00 zł + 555,21 zł), roszczenie powoda o zwrot sumy oddanej na przechowanie - po dokonaniu rozliczenia kwot przeznaczonych przez przechowawcę na spłatę należności powodowej spółki – sąd i instancji uznał za zasadne jedynie co do kwoty 359.135,77 zł. W konsekwencji Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 359.135,77 zł i oddalił powództwo dalej idące na podstawie art. 845 kc. w zw. z art. 844 kc.

Orzeczenie w przedmiocie odsetek zapadło w oparciu o przepis art. 481 § 1 kc. W dniu 21.11.2005 r. powód wypowiedział umowę przechowania ze skutkiem na dzień 08.12.2005 r. i wezwał przechowawcę do wydania przedmiotu przechowania do w/w dnia. W piśmie z dnia 10.12.2005 r. powód przedłużył termin zwrotu przyjętych na przechowanie pieniędzy o kolejne 5 dni, a zatem termin ten upłynął w dniu 16.12.2005 r. Tym samym żądanie zasądzenia odsetek ustawowych od zasądzonej sumy od dnia 17.12.2005 r. do dnia zapłaty, sąd uznał za uzasadnione.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w oparciu o art. 100 kpc. Sąd rozdzielił koszty postępowania poniesione przez strony proporcjonalnie do stopnia, w jakim utrzymały się one ze swymi żądaniami.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany M. K. zaskarżając go w części, tj. w zakresie pkt 1 oraz pkt 3.

Apelujący zarzucił kwestionowanemu rozstrzygnięciu:

- 1) nieprawidłowe zastosowanie przepisu art. 353¹ kc poprzez przyjęcie przez Sąd I Instancji, iż zasada swobody umów ma charakter nieograniczony;
- 2) nieuzasadnione zastosowanie przepisu art. 5 k.c. w sytuacji, gdy nie było podstaw do stwierdzenia nadużycia prawa podmiotowego.

W oparciu o powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie kwestionowanego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Apelujący wniósł ponadto o zasądzenie od powoda kosztów postępowania drugo instancyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu z mocy art. 385 k.p.c.

Ustalenia faktyczne sądu I instancji są prawidłowe i Sąd Apelacyjny przyjmuje je za własne. Apelujący podniósł jedynie zarzuty dotyczące naruszenia prawa materialnego, nie podniósł zarzutów dotyczących naruszenia prawa procesowego, przeto Sąd Apelacyjny nie znajduje podstaw do zmiany ustaleń poczynionych przez Sąd Okręgowy.

Zarzut dotyczący naruszenia prawa materialnego tj. art. 353¹ k.c. jest chybiony. Sąd Apelacyjny podziela stanowisko sądu I instancji, że aneks do umowy przechowania zawartej 08.12.2004r. podpisany 25.07.2005r. mógł wywołać skutki prawne w nim określone z mocą wsteczną tj. od daty zawarcia. Strony mogą określić wysokość wynagrodzenia za przechowanie według własnego uznania. Wbrew wywodom apelacji, zmiana wysokości wynagrodzenia z wyższej na niższą, nie pociągnęła za sobą obowiązku zwrotu różnicy wynagrodzenia. W chwili zawarcia aneksu, wynagrodzenie z umowy przechowania nie było jeszcze wymagalne a jego ostateczna kwota nie była znana.

Umowa przechowania zawarta została na czas nieokreślony. W chwili jej zawarcia wysokość kwot pieniędzy, które miały być przedmiotem przechowania nie została sprecyzowana. Strony ustaliły jedynie, że kwoty te zostaną określone w bankowych poleceniach przelewu (par. 1 umowy k.6). Wysokość kwot przelanych do chwili zawarcia aneksu nie została przez strony wskazana.

Wymagalność wynagrodzenia, o którym mowa w par. 5 umowy (stanowiącego 25% kwoty przechowywanej) nie wynika z treści umowy, co oznacza, że wynagrodzenie to stawało się wymagalne dopiero z chwilą zakończenia umowy. Strony mogą określić wynagrodzenie jako świadczenie jednorazowe płatne z góry czy też z dołu, jednorazowe rozłożone na raty, płatne okresowo (w razie umowy przechowania zawartej na czas nieokreślony, czy dłuższy czas określony). W braku takich postanowień (a w sprawie niniejszej ich brak), powszechnie przyjmuje się, że przechowawcy należy się wynagrodzenie **po wykonaniu usługi**, a więc najpóźniej w chwili odebrania rzeczy (J. Gudowski (w:) G. Bieniek, Komentarz, t. II, 2006, s. 636; B. Łubkowski (w:) Komentarz, t. II, 1972, s. 1672; J. Napierała (w:) System prawa prywatnego, t. 7, 2001, s. 483; L. Ogiegło (w:) K. Pietrzykowski, Komentarz, t. II, 2004, s. 508). Skoro w dacie zawarcia aneksu usługa nie była jeszcze wykonana w całości, to wynagrodzenie nie było wymagalne, pozwany nie mógł go pobrać ani zużyć bez narażenia się na odpowiedzialność z tytułu nienależytego wykonania umowy. Brak jest podstaw do przyjęcia, że zamiana wysokości wynagrodzenia z mocą wsteczną sprzeciwiała się naturze stosunku zobowiązaniowego łączącego strony bądź, że była sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Podnieść należy, że w aneksie strony ustaliły, iż wynagrodzenie będzie płatne miesięcznie a nie jak poprzednio po zakończeniu stosunku zobowiązaniowego. Takie określenie wynagrodzenia mogło być korzystniejsze dla pozwanego w zależności od czasu trwania umowy i ostatecznie mogło przewyższyć 25% kwoty przechowywanej, gdyby umowa trwała kilka lat. Strony miały zamiar współpracować ze sobą przez dłuższy okres a wypowiedzenie umowy dokonane zostało z przyczyn leżących po stronie pozwanego.

Gdy idzie o potrącenie kwot należnych pozwanemu z tytułu wynagrodzenia miesięcznego, rację ma sąd I instancji, że w sytuacji, gdy pozwany nie wskazał podstawy ustalenia wynagrodzenia miesięcznego za każdy miesiąc umowy, jego wierzytelność z tytułu wynagrodzenia uznać należy za nieudowodnioną co do wysokości.

Jeśli idzie o zarzut naruszenia przez sąd art. 5 k.c., wskazać należy, że przepis ten nie ma w sprawie zastosowania. Skoro aneks do umowy depozytu jest ważny i wywołuje skutki prawne, to zarzut pozwanego, iż aneks nie mógł mieć zastosowania do należności sprzed jego zawarcia, jest zarzutem chybionym i ocena tego zarzutu w świetle art. 5 k.c. jest zbędna.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia apelacji. Gdy idzie o zarzut potracenia pozostałych kwot wskazanych przez pozwanego, Sąd Apelacyjny podziela zarówno ustalenia faktyczne jak i rozważania sądu I instancji. Apelujący nie podniósł w tym zakresie żadnych zarzutów, które pozwoliłyby na kontrolę merytoryczną rozstrzygnięcia.

Dlatego apelacja uległa oddaleniu z mocy art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania za II instancje orzeczono zgodnie z art. 98 par. 1 i 3 k.p.c.